

Ujedinjene nacije
Generalna skupština

A/RES/64/255
Distribucija: opšta
10. maj 2010.g.

Šezdeset četvrta sednica
Dnevni red, tačka 46

Rezolucija usvojena od strane Generalne skupštine
(bez pozivanja na Glavni odbor (A/64/L.44/revizija 1 i dopuna1))

64/255. Unapredjenje bezbednosti saobraćaja na putevima

Generalna skupština,

Pozivajući se na svoje rezolucije 57/309 od 22. maja 2003.g., 58/9 od 5. novembra 2003.g, 58/289 od 14. aprila 2004.g, 60/5 od 26. oktobra 2005.g i 62/244 od 31. marta 2008.g, koje se odnose na unapredjenje globalne bezbednosti saobraćaja na putevima,

Budući da je razmotrila belešku Generalnog sekretara u kojoj se navodi izveštaj o unapredjenju bezbednosti saobraćaja na putevima i preporuke koje se u njemu nalaze,¹⁾

Prepoznajući ogroman globalni teret smrtnosti koji nastaje usled saobraćajnih nezgoda na putevima, kao i dvadeset do pedeset miliona ljudi koji svake godine zadobiju povrede u saobraćaju na putevima, koje nisu fatalne, a od kojih mnogi ljudi ostanu doživotno onesposobljeni,

Ističući da taj glavni problem javnog zdravlja obuhvata veliki niz društvenih i ekonomskih posledica koje, ako se ne reše, mogu da utiču na održivi razvoj zemalja i onemogućće napredak ka ostvarenju Milenijumskih ciljeva razvoja,

Podvlačeći značaj kontinuirane upotrebe *Svetskog izveštaja o prevenciji povredjivanja koje nastaje u saobraćajnim nezgodama na putevima*, za države članice, kao okvira za napore u oblasti bezbednosti saobraćaja na putevima i primenu njegovih preporuka, ukoliko je to pogodno, posvećivanjem posebne pažnje glavnim identifikovanim faktorima rizika, uključujući odsustvo upotrebe sigurnosnih pojaseva i pojaseva za decu, nenošenje kaciga, vožnju pod uticajem alkohola i droga, neprilagodjenu brzinu i prekoračenje brzine i nedostatak odgovarajuće infrastrukture, jačanjem upravljanja bezbednošću saobraćaja na putevima i takodje posvećivanjem posebne pažnje potrebama ranjivih korisnika puta, kao što su pešaci, biciklisti i motociklisti, kao i korisnici nebezbednih oblika javnog saobraćaja, kao i putem unapredjenja brige o nastradalima posle saobraćajne nezgode,

Upućujući pohvale Svetskoj zdravstvenoj organizaciji za njenu ulogu u primeni mandata koji joj je poveren od strane Generalne skupštine da usko saradjuje sa regionalnim komisijama Ujedinjenih nacija na koordinaciji pitanja koja se odnose na bezbednost saobraćaja na putevima, u okviru sistema Ujedinjenih nacija, i upućujući pohvale takodje i napretku koji je postigao Program saradnje Ujedinjenih nacija na bezbednosti

saobraćaja na putevima, kao konsultativni mehanizam čiji članovi pružaju Vladama i civilnom društvu uputstva o dobrim praktičnim rešenjima za podršku akciji kojom će se rešavati glavni faktori rizika bezbednosti saobraćaja na putevima i podržati njihova primena,

Prepoznajući rad regionalnih komisija Ujedinjenih nacija i njihovih supsidijarnih tela na povećanju aktivnosti koje se odnose na bezbednost saobraćaja na putevima i zastupanju većeg političkog posvećivanja bezbednosti saobraćaja na putevima i u tom kontekstu pozdravljajući zaključke i preporuke projekta “Unapredjenje globalne bezbednosti saobraćaja na putevima: utvrđivanje regionalnih i nacionalnih ciljeva za smanjenje nastradalih u saobraćaju na putevima”, primenjenim od strane regionalnih komisija Ujedinjenih nacija da bi se pomoglo zemljama sa niskim i srednjim prihodom da utvrde i ostvare ciljeve za smanjenje nastradalih u saobraćajnim nezgodama na putevima,

Prihvatajući Ministarsku deklaraciju o nasilju i prevenciji povredjivanja u Severnoj i Južnoj Americi koju su potpisali ministri zdravlja obe Amerike u toku ministarskog sastanka o nasilju i prevenciji povredjivanja u obe Amerike, održanom u Meridi, Meksiko, 14. marta 2008.g; Deklaraciju iz Dohe i druge rezultate radionice na temu stvaranja partnerstva za bezbednost saobraćaja na putevima regiona Arab Machreq, organizovane od strane Ekonomske i socijalne komisije za zapadnu Aziju, u Dohi, 21. i 22. oktobra 2008.g; 2), zaključke i preporuke konferencije Ekonomske komisije za Evropu, pod nazivom “Unapredjenje bezbednosti drumskog saobraćaja u jugo-istočnoj Evropi: Utvrđivanje regionalnih i nacionalnih ciljeva smanjenja nastradalih u saobraćaju na putevima”, održane u Halkidi, Grčka, 25. i 26. juna 2009.g; radionicu organizovanu od strane Ekonomske i socijalne komisije za region zapadne Azije, na temu utvrđivanja regionalnih i nacionalnih ciljeva smanjenja nastradalih u saobraćaju na putevima, u saradnji sa nacionalnim vlastima Ujedinjenih Arapskih Emirata zaduženih za pitanja transporta, održanu u Abu Dabiju, 16. i 17. juna 2009.g; konferenciju na temu “Učinimo puteve bezbednim, u organizaciji Ekonomske komisije za Afriku, u Dar es Salamu, Ujedinjena Republika Tanzanija, održanu 8. jula 2009.g; Ministarsku deklaraciju o unapredjenju bezbednosti saobraćaja na putevima u Aziji i na Pacifiku, usvojenu na ministarskoj konferenciji o transportu, organizovanoj od strane Ekonomske i socijalne komisije za Aziju i Pacifik, održanoj u Busanu, Republika Koreja, od 6. do 11. novembra 2006.g;3), i preporuke sa sastanka ekspertske grupe o unapredjenju bezbednosti saobraćaja na putevima u organizaciji Ekonomske i socijalne komisije za Aziju i Pacifik, održane u Bankoku, od 2. do 4. septembra 2009.g, posebno ističući važnost izrade uputstava u kojima se navode najbolja rešenja za unapredjenje bezbednosti saobraćaja na putevima u regionu, kao i rezultate sastanaka ekspertske grupe o unapredjenju bezbednosti saobraćaja na putevima, organizovanih od strane Ekonomske i socijalne komisije za Aziju i Pacifik, u 2008. i 2009. godini,

Prihvatajući takodje odredjen broj drugih važnih medjunarodnih napora za bezbednost saobraćaja na putevima, uključujući i izveštaj Medjunarodnog foruma za transport Organizacije za ekonomsku saradnju i razvoj pod nazivom “*Ka nuli: Ambiciozni ciljevi bezbednosti saobraćaja na putevima i pristup Bezbedan sistem*”, medjunarodnu konferenciju o bezbednosti saobraćaja na delu, održanu u Vašingtonu, D.C, od 16. do 18.

februara 2009.g, i konferenciju na temu “Bezbednost saobraćaja na delu”, održanu u Dublinu, 15. juna 2009.g, koja je ukazala na značaj bezbednosti voznog parka i važnu ulogu privatnog sektora za bavljenje problemima ponašanja pri vožnji među zaposlenim radnicima,

Navodeći sve nacionalne i regionalne inicijative kojima se podiže svest o pitanjima bezbednosti saobraćaja na putevima,

Navodeći takodje važnu ulogu Institucije za globalnu bezbednost saobraćaja na putevima pri Svetskoj banci, kao finansijskog mehanizma za podršku uspostavljanju kapaciteta i pružanje tehničke pomoći za bezbednost saobraćaja na putevima, i kao sredstva za povećanje resursa potrebnih za bavljenje pitanjima bezbednosti saobraćaja na putevima u zemljama sa niskim i srednjim prihodom, prihvatajući povećanje fondova za podršku rada na bezbednosti saobraćaja na putevima i pozdravljajući posebno finansijsku pomoć upućenu Svetskoj zdravstvenoj organizaciji i Instituciji za globalnu bezbednost saobraćaja na putevima, od strane svih donatora, uključujući Vlade Australije, Holandije i Švedske, kao i od strane filantropske organizacije Blumberg i FIA Fondacije za automobilizam i društvo,

Navodeći dalje rad Medjunarodne organizacije za standardizaciju na razvoju standarda za sisteme upravljanja bezbednošću saobraćaja na putevima,

Notirajući izveštaj Komisije za globalnu bezbednost saobraćaja na putevima pod nazivom *Učinimo puteve bezbednim: Decenija akcije za bezbednost saobraćaja na putevima*, koji povezuje bezbednost saobraćaja na putevima sa održivim razvojem i zahteva deceniju akcije za bezbednost saobraćaja na putevima, i notirajući takodje kampanju “Učinimo puteve bezbednim” kao globalno sredstvo za podizanje svesti i zagovaranje uvećanih fondova za bezbednost saobraćaja na putevima,

Prihvatajući publikaciju Svetske zdravstvene organizacije pod nazivom *Globalni izveštaj o statusu bezbednosti saobraćaja na putevima: Vreme za akciju*, koji pruža prvu ocenu situacije bezbednosti saobraćaja na putevima na globalnom nivou i ukazuje na činjenicu da polovina svih smrti koje nastaju u saobraćajnim nezgodama obuhvata ranjive korisnike puta, kao i relativno malu proporciju zemalja na svetu koje imaju sveobuhvatno zakonodavstvo koje se odnosi na ključne faktore rizika bezbednosti saobraćaja na putevima,

Pozdravljajući zajedničko saopštenje Svetske banke i šest vodećih multilateralnih razvojnih banaka, i to Afričke razvojne banke, Azijske razvojne banke, Evropske banke za obnovu i razvoj, Evropske investicione banke, Inter-američke razvojne banke i Islamske razvojne banke, kojim su se obavezale da saradjuju na povećanju komponenti bezbednosti saobraćaja na putevima u svojim infrastrukturnim programima, kroz bolje organizovanu koordinaciju svojih investicija i kroz primenu revizija bezbednosti saobraćaja i procenu projekata vezanih za putnu infrastrukturu.

Izražavajući svoju zabrinutost zbog nastavljenog porasta broja poginulih i povredjenih u saobraćajnim nezgodama širom sveta, posebno u zemljama sa niskim i srednjim prihodom, imajući u vidu činjenicu da je stopa smrtnosti u putnom sistemu značajno veća od stope smrtnosti u drugim transportnim sistemima, čak i u zemljama sa visokim prihodom,

Prepoznajući napore koje ulažu neke zemlje sa niskim i srednjim prihodom na primeni najboljih rešenja, kako bi postavile ambiciozne ciljeve i pratile broj poginulih u saobraćaju na putevima,

Potvrđujući potrebu za daljim jačanjem međunarodne saradnje i razmene znanja u oblasti bezbednosti saobraćaja na putevima, uzimajući u obzir potrebe zemalja sa niskim i srednjim prihodom,

Prihvatajući činjenicu da rešenje za globalnu krizu bezbednosti saobraćaja na putevima može da se postigne samo putem multisektorske saradnje i partnerstva između svih uključenih subjekata i u javnom i u privatnom sektoru, uključujući i civilno društvo,

Prepoznajući takodje ulogu istraživanja za donošenje političkih odluka o bezbednosti saobraćaja na putevima i monitoring i evaluaciju efekata intervencija, kao i potrebu za mnogo više istraživanja za rešavanje narastajućih pitanja ometanja saobraćaja kao faktora rizika za nastajanje saobraćajnih nezgoda na putevima,

Prihvatajući vodeću ulogu Omana na ukazivanju krize globalne bezbednosti saobraćaja na putevima,

Upućujući pohvale Vladi Ruske Federacije za održavanje Prve ministarske konferencije o bezbednosti saobraćaja na putevima, održane u Moskvi, 19. i 20. novembra 2009.g, koja je okupila delegacije ministara i predstavnika koji se bave saobraćajem, zdravstvom, obrazovanjem, bezbednošću i drugim pitanjima u vezi sa primenom zakona o saobraćaju na putevima i koja je kao krajnji rezultat imala Deklaraciju kojom se poziva Generalna skupština da proglasi Deceniju akcije za bezbednost saobraćaja na putevima 4),

1. *Pozdravlja* Deklaraciju usvojenu na Prvoj ministarskoj konferenciji o bezbednosti saobraćaja na putevima, održanoj u Moskvi, 19. i 20. novembra 2009.g; 4)
2. *Proglašava* period od 2011-2020.g. Decenijom akcije za bezbednost saobraćaja na putevima, sa ciljem da se stabilizuje, a potom smanji predviđeni nivo broja poginulih u saobraćaju na putevima širom sveta, putem povećanja aktivnosti koje će se sprovoditi na nacionalnom, regionalnom i globalnom nivou;
3. *Zahteva* od Svetske zdravstvene organizacije i regionalnih komisija Ujedinjenih nacija, u saradnji sa ostalim partnerima iz Programa saradnje Ujedinjenih nacija na bezbednosti saobraćaja na putevima i ostalih aktera da pripreme plan akcije za Deceniju, kao vodeći dokument za podršku implementaciji ciljeva;

4. *Potvrđuje* značaj rešavanja pitanja globalne bezbednosti saobraćaja na putevima i potrebe da se dalje jača međunarodna saradnja, uzimajući u obzir potrebe zemalja sa niskim i srednjim prihodom, uključujući potrebe najnerazvijenijih zemalja i afričkih zemalja, kroz izgradnju kapaciteta u oblasti bezbednosti saobraćaja na putevima i putem obezbeđivanja finansijske i tehničke podrške njihovim naporima;
5. *Priznaje* da multilateralna tehnička i finansijska pomoć u podršci izgradnji kapaciteta za unapredjenje bezbednosti saobraćaja na putevima treba da se obezbedi blagovremeno i na predvidiv način, bez ikakvih nezagarantovanih uslovljavanja, imajući u vidu da ne postoji jedinstvena formula koja može da se svuda primeni i uzimajući takodje u obzir posebnu situaciju u svakoj zemlji koja se zasniva na njenim potrebama i prioritetima;
6. *Poziva* države članice da primene aktivnosti u oblasti bezbednosti saobraćaja na putevima, posebno u sektoru upravljanja bezbednošću saobraćaja na putevima, putne infrastrukture, bezbednosti vozila, ponašanja korisnika puta, uključujući i ometanje saobraćaja, saobraćajno vaspitanje i medicinsku negu posle sudara, uključujući rehabilitaciju ljudi sa telesnim oštećenjima, na osnovu akcionog plana;
7. *Poziva* sve države članice da utvrde svoje nacionalne ciljeve smanjenja nastradalih u saobraćaju na putevima, koji će se ostvariti do kraja Decenije, u skladu sa akcionim planom;
8. *Zahteva* uključivanje u akcioni plan aktivnosti koje se bave potrebama svih korisnika puta, posebno pešaka, biciklista i drugih ranjivih kategorija korisnika puta, u zemljama sa niskim i srednjim prihodom, putem podrške odgovarajućem zakonodavstvu i politici i infrastrukturi, kao i putem povećanja održivih prevoznih sredstava i u tom pogledu poziva međunarodne finansijske institucije i regionalne razvojne banke da pomognu zemljama u razvoju da izgrade održive transportne sisteme za masovnu upotrebu, u cilju smanjenja saobraćajnih nezgoda na putevima;
9. *Takodje zahteva* zajedničku multisektorsku akciju na povećanju proporcije zemalja sa sveobuhvatnim zakonodavstvom o ključnim faktorima rizika za nastajanje povredjivanja u saobraćaju na putevima, uključujući odsustvo upotrebe sigurnosnih pojaseva i pojaseva za decu, kaciga, vožnju pod dejstvom alkohola i prekomernu brzinu, od 15% zemalja identifikovanih u *Globalnom izveštaju o statusu bezbednosti saobraćaja na putevima: Vreme za akciju*, do preko 50% zemalja do kraja Decenije, i podstiče države članice da jačaju primenu postojećih zakonskih odredbi koje se odnose na faktore rizika;
10. *Podstiče* vlade, javne i privatne korporacije, ne-vladine organizacije i multilateralne organizacije da preduzmu akciju, kao što dolikuje, kako bi se

onemogućilo ometanje saobraćaja, uključujući slanje poruka za vreme vožnje, što dovodi do povećanog povredjivanja i smrtnosti usled saobraćajnih nezgoda;

11. *Poziva* vlade da uzmu vodeću ulogu u primeni aktivnosti Decenije, uz očuvanje multisektorske saradnje na ulaganju napora, koja obuhvata akademske ustanove, privatni sektor, profesionalna udruženja, ne-vladine organizacije i civilno društvo, uključujući udruženja Crvenog krsta i Crvenog polu-meseca, organizacije žrtava saobraćajnih nezgoda i organizacije mladih i medije;
12. *Poziva* države članice, međunarodne organizacije, razvojne banke i finansijske agencije, fondacije, profesionalna udruženja i kompanije iz privatnog sektora da razmotre pružanje adekvatnog i dodatnog finansiranja aktivnosti koje se odnose na Deceniju;
13. *Zahteva* od Programa saradnje Ujedinjenih nacija u oblasti bezbednosti saobraćaja da nastavi da igra svoju ulogu neformalnog konsultativnog mehanizma, uključujući implementaciju aktivnosti koje se odnose na Deceniju;
14. *Poziva* Svetsku zdravstvenu organizaciju i regionalne komisije Ujedinjenih nacija, u saradnji sa ostalim partnerima iz Programa saradnje Ujedinjenih nacija u oblasti bezbednosti saobraćaja na putevima, da organizuju drugu nedelju globalne bezbednosti saobraćaja na putevima Ujedinjenih nacija, za potrebe pokretanja Decenije;
15. *Podstiče* države članice da nastave da jačaju svoju posvećenost bezbednosti saobraćaja na putevima, uključujući poštovanje Svetskog dana sećanja na žrtve u saobraćaju na putevima, treće nedelje u novembru, svake godine;
16. *Takodje podstiče* države članice da postanu ugovorne strane i primenjuju zakonske instrumente Ujedinjenih nacija koji se odnose na bezbednost saobraćaja na putevima, kao i da pristupe Konvenciji o pravima osoba sa invaliditetom; 5)
17. *Poziva* Svetsku zdravstvenu organizaciju i regionalne komisije Ujedinjenih nacija da koordiniraju redovan monitoring, u okviru Programa saradnje Ujedinjenih nacija na bezbednosti saobraćaja na putevima, globalnog napretka u postizanju ciljeva identifikovanih akcionim planom i da sačine globalni statusni izveštaj o bezbednosti saobraćaja na putevima i druge odgovarajuće instrumente za monitoring;
18. *Poziva* države članice i međunarodnu zajednicu da integrišu bezbednost saobraćaja na putevima u ostale međunarodne agende, kao što su one o razvoju, životnoj sredini i urbanizaciji;
19. *Priznaje* značaj sredjoročnih i finalnih izveštaja o napretku postignutom u toku Decenije i poziva zainteresovane države članice, u konsultacijama sa Programom saradnje Ujedinjenih nacija u oblasti bezbednosti saobraćaja na putevima, da

organizuju medjunarodne, regionalne i nacionalne sastanke na kojima bi se ocenila implementacija Decenije;

20. *Donosi* odluku da uključi u predlog dnevnog reda šezdeset šeste sednice tačku pod nazivom “Globalna kriza bezbednosti saobraćaja na putevima” i zahteva od Generalnog sekretara da podnese izveštaj Generalnoj skupštini na toj sednici o napretku u postizanju ciljeva Decenije.

74. plenarno zasedanje
2. mart 2010.g.

---

prevod: prof. dr Krsto Lipovac i Violeta Maksimović